

ἐπιστατήσας εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ τύπου αὐτῆς καὶ εἶδα ὅτι ἐσύναξεν ἀπὸ ὅλα τὰ βιβλία, ἀπὸ τὰ Μηναῖα δηλ. ἀπὸ τὸ Τριώδιον, ἀπὸ τὸ Πεντηκοστάριον καὶ ἀπὸ τὸ Τυπικόν, ἐκεῖνα τὰ χρειώδη πρὸς ἀπαρτισμὸν πάσης ἐντελοῦς ἀκολουθίας καὶ μάλιστα ὅπου ἔβαλε πάντας τοὺς Ἁγίους κάθε ἡμέρας, τὰ Δοξαστικά, τὰ τροπάρια, καὶ τὰ Κοντάκια αὐτῶν μετὰ τῆς πολυζητήτου ἐρμηνείας τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τῶν Θεοφανείων κατὰ τὴν τάξιν τῆς κοινῆς ἡμῶν Μητρὸς Μεγ. Ἐκκλησίας καὶ τὰ Ἀποστολοευάγγελα Πασῶν τῶν Κυριακῶν τοῦ χρόνου σὺν τοῖς τριάκοντα πέντε Κανονίοις αὐτῶν, ἐστοχάσθηκα ὅτι δὲν θέλω ἐπιτύχει τοῦ σκοποῦ, ἀλλ' ἔχει νὰ ζητηθῆ ὄχι μόνον ἀπὸ τοὺς πτωχοὺς φιλακολούθους ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἐκείνους ὅπου ἔχουν κάθε ἄλλο βιβλίον ἐκκλησιαστικόν, διὰ τὴν ἀξιότητα αὐτῆς, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς ἰδίους ἁγίους ἀρχιερεῖς ἐλπίζω ὅτι θέλει ἀποκτηθῆ διὰ τὸ εὐμεταχείριστον καὶ εὐμετάφερον αὐτῆς, νὰ τὴν ἔχουν εἰς χρῆσιν περιερχόμενοι τὰς αὐτῶν ἐπαρχίας, ἔτι δὲ καὶ ἀπὸ τοὺς ἱερομονάχους τοὺς ἀπερχομένους εἰς ταξείδια καθὼς καὶ ἀπὸ κάθε ἄλλον χριστιανὸν φιλακόλουθον ἐξ ἐκείνων ὅπου ὑπάγουν κάθε χρόνον εἰς ἔξοχάς. Ὅλοι ἐλπίζω νὰ συντρέξωσιν εἰς τὴν ἀγορὰν αὐτῆς καὶ ὑπὲρ πάντων οἱ πτωχοὶ ἱερεῖς, ὅπου δὲν ἔχουν τὸν τρόπον νὰ ἀγοράζωσι Μηναῖα, τυπικὸν καὶ τὰ ἐπίλοιπα βιβλία, διὰ τοὺς ὁποίους ἠθέλησα νὰ ἀφήσω μὲ συγκατάβασιν ἐκείνην τὴν πρώτην τιμὴν, χωρὶς νὰ κάμω καμμίαν παραμικρὰν αὔξησιν, εἰς ἐλάφρωσιν τῶν πολλῶν ἐξόδων ὅπου μοῦ ἔτρεξαν διὰ τὸ καλὸν χαρτὶ ὅπου ἔβαλα, ὡς φαίνεται, διὰ τὸ καλὸν δέσιμον καὶ διὰ τὸν ἐπίλοιπον καλλωπισμὸν. Ἐγὼ λοιπὸν ἔκαμα διὰ τὸ κοινὸν καλὸν ὅ,τι ἐδυνήθηκα, χρειάζεται ὅμως καὶ ἡ προθυμία ὅπου θέλει δείξει καθένας, συντρέχοντας εἰς τὴν ἀγόρασιν αὐτῶν καὶ τότε βλέποντας τὴν καλὴν ἀποδοχὴν καὶ τὴν ζήτησιν, θέλω ἀκολουθήσω προθυμώτερα εἰς τὸ ἔξης μὲ τὴν συνηθισμένην ἐπιμέλειαν νὰ τυπῶνω κάθε ἄλλο ἄξιον βιβλίον, οἷον εἶναι καὶ αὐτὸ ὅπου ἐντὸς ὀλίγου θέλετε ἰδεῖ, τὸ τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου τὸ ὅποιον περιέχει 154 ἐρωταποκρίσεις, θαυμασίας καὶ ἀξίας ἀναγνώσεως καὶ προσοχῆς. Ἐρρωσθε».

1777 204. Γνωμολογικόν.

205. Ἐγχειρίδιον ἄνωνύμου τινός, περὶ τοῦ ὅτι χρεωστοῦσιν οἱ χριστιανοὶ συχνότερον νὰ μεταλαμβάνωσι τὰ θεῖα μυστήρια.

206. Βίβλος ἢ καλουμένη Ὀδηγὸς¹ τοῦ ἐν Ἀγ. Πατρὸς ἡμῶν

1) Μαρκ. Βιβλ. 53 C 50 (σελ. 264).

Ἐκδόσεις τοῦ Σιναΐτου καὶ Ἐπισκόπου Θεουπόλεως Ἀντιο-
χειίας.

Ἐνετίησιν ἀφοῦ.

Τοῦ κειμένου προτάσσεται ἡ κάτωθι προσφώνησις τοῦ τυπογράφου. Ὁ τυπογράφος τοῖς ἐντυγχάνουσι: Εἰς φῶς ἡδ' αὖθις προβάσα ἡ τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου καὶ Πατριάρχου Ἀντιοχειίας ψυχῶφελῆς αὕτη καὶ περιώνυμος βίβλος, ἀπηρτισμένη σὺν Θεῷ καὶ μεθ' ὅσης τῆς ἐνούσης ἐπιμελείας τε καὶ σπουδῆς τετυπωμένη τυγχάνει οὕσα, ὧς εὐσεβέστατοι ὁμογενεῖς. Πολλὴν γὰρ οἶδα τὴν ὠφέλειαν πάντως, ἣν ἔχουσιν ὄνῃσαι ἐξ αὐτῆς οἱ ἐντυγχάνοντες ταύτην ἀδελφοὶ ἡμῶν, ὡς λίαν ἀξιάγαστον καὶ θαυμασίαν ὑπάρχουσαν καὶ ὅτι χαρὰν οὐ τὴν τυχοῦσαν ἀμηγέπη κορεσθέντες, εὐχαριστίας πλείστας δεόντως ὁμολογῆσαι ἔχουσι τῷ εὐδοκῆσαντι τελειωθῆναι τοιοῦτον ὑπερήδιστον ἐφετόν, τῷ Πρύτανι καὶ Παντοδυνάμῳ φημὶ Θεῷ. Οὐρανὸς γὰρ πέφυκεν ὄντως πολύφωτος καὶ κατάστερος, περικυκλῆμένος ὡς φεγγοβόλοις ἄστρασι τοῖς αὐτοῦ δόγμασι. Παράδεισος ὑπάρχει πάντερπνος τῷ ὄντι καὶ ἀειθαλέστατος, παντοίοις ἄνθεσι κατάφυτος ὅλος καὶ ὡς φυτοῖς ἀειθαλέσι καθωραϊσμένος τοῖς αὐτοῦ διδάγμασιν, εἰς ὃν οἱ εἰσερχόμενοι καὶ ἀπολαβεῖν τούτων βουλόμενοι, αἰσθάνονται εὐωδίαν μυρίνοον πάντη καὶ πανευφρόσυνον. Πηγὴ ὡς ἀληθῶς τυγχάνει ἀένναος, προχέουσα νάματα ἀείρροα πανσόφου διδασκαλίας, ἐξ ὧν οἱ τηκόμενοι τῷ δίψει τῶν γραφικῶν νοημάτων, πίνοντες κορρέννυται εἰς πλησμονήν, τὰς καρδίας νοερῶς δροσιζόμενοι. Καὶ ὡς συνελόντι φάναι, καθάπερ ὁ ὀρώμενος οὗτος Ἥλιος φωτίζει ἅπασαν τὴν ὑπ' οὐρανὸν κτίσιν ταῖς φωτοβόλοις αὐτοῦ ἀκτῖσι πάντα λύων γνόφον τε καὶ ὁμίχλην, τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ ὁ νοερὸς οὗτος ἥλιος τῆς σοφίας, ἅπαν τὸ ὑπὸ τὸν νοητὸν οὐρανὸν τῆς ἐκκλησίας σύστημα τῶν εὐσεβῶν καταυγάζει, τοῖς θεοπνεύστοις αὐτοῦ λόγοις ὡς ἀκτῖσι φαινοτάταις ἅπασαν διασκεδάζων σκιὰν καὶ γνόφον καὶ φωτίζων τὰς διανοίας τῶν πιστῶν. Ὑπ' αὐτοῦ δὲ ὡς ὑπὸ πυρσοῦ διαυγεστάτου φωταγωγούμενοι καὶ δαδουχούμενοι, διέρχονται ἀσφαλῶς τε καὶ ἀκινδύνως τὰ βάθη τῶν θείων Γραφῶν ἐξερευνῶντες τὴν ἔννοιαν αὐτῶν, τὸν νοῦν καὶ τὸ πνεῦμα. Τί γὰρ δήπου ἄλλο γλυκύτερον ὅσον τὸ ἐρευνᾶν τὰς Γραφάς; ἢ τί ἡδύτατον ὅσον τὸ μετέρχεσθαι τῶν Θεοπνεύστων Γραφῶν καὶ Πατέρων τὰς Βίβλους; Τί δὲ πάλιν τερπνότερον καὶ ἀκτινοφωτολαμπέστερον ὅσον ὁ περὶ ταύτας ἐνδελειχισμὸς καὶ ἀδιάκοπος διατιβή; Διὰ τούτων καὶ

γὰρ καταρτίζονται οἱ ἄνθρωποι πρὸς τὴν οὐράνιον ἀτραπὸν ὁδηγούμενοι. Διὰ τούτων εὐληπτότερα καθιστῶσι τὰ ἐπιστάμενα. Διὰ τούτων δὲ καὶ γνῶναι δύνανται τὰ παρ' ἄλλοις δυσνόητα καὶ τῆς τοῦ Κυρίου ἐντολῆς γίνονται πληρωταί. Ἐρευνᾶτε, φησί, τὰς γραφὰς ὅτι ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον εὐρήσετε. Ἐρευνᾶτε ὅτι πάντως ἀψευδῆς ἢ ἀπόφασις. Ἴδού γὰρ τὸν ἐρευνήσαντα οἷον γεγονότα ἴδετε τὸν ἀπρὶξ ταύτας ἐσχηκότα εἰς οἷαν ἀκρώρειαν ἐληλακότα καὶ σοφίας καὶ ἀγιοσύνης θεωρίας τε καὶ πράξεως, ἐπίγειον ἄγγελον καὶ οὐράνιον ἄνθρωπον, τοσοῦτον, ὥστε ἀποχρόντως ἀείποτε ἀποκρινόμενον τοῖς κατὰ καιρὸν ἐρωτήσασιν, καὶ τοῖς ἐρωτῶσι μαθεῖν τὰ δέοντα, λύοντά τε τὰ ζητούμενα πρὸς κατάληψιν τῶν ἀπορουμένων καὶ ἀγνοουμένων, καὶ πρὸς τὴν τῶν δυσνοήτων ρητῶν εὐμαρεστάτην διασαφήσιν οὐκ ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἐκ τῶν ἁγίων Γραφῶν καὶ Πατέρων πάντα ἀνιμησάμενος, καθὰ ὧδε θεωρεῖται, σειρὰν τινα δῆθεν καὶ σύνδεσμον ἔχοντα. Ταύτην οὖν τὴν ψυχοφειλεστάτην Βίβλον, ἰδὼν καὶ ὑπεραγάμενος τὸ ἀξιόλογον αὐτῆς καὶ ἐξαίρετον, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ κοινὸν ἐσόμενον ἐπωφελὲς ἐπιγνούς, τύποις ἐκδοῦναι αὐτὴν οὐκ ὤκνησα, ἀλλὰ σπουδαιότερον καθηψάμην τοῦ θεαρέστου τούτου ἔργου καὶ πέρας λαβοῦσα τὸ ἐφετόν, ὑμῖν ἀποστέλλω, αὐτὴν ὡς ἱεροὶ διδάσκαλοι καὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας, φωστῆρες διαπρύσιοι. Ἦντινα προθύμως ἅμα καὶ γηθοσύνως ἀποδεξάμενοι, ἔρρωσθε ἐν Κυρίῳ κατ' ἄμφω τὸν ἄνθρωπον εὐφραίνόμενοι».

207. Ὁδηγὸς τοῦ ἐν ἁγ. Πατρὸς ἡμῶν Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου.
 1777 208. Μηνιαῖον Αὐγούστου,
 209. Μηνιαῖον Δεκεμβρίου.
 210. Ὁκτώηχος.
 211. Ὁμιλίαι διάφοροι τοῦ Μητρ. Ἀδριανουπόλεως Κου Διονυσίου.
 212. Πεντηκοστάριον ἀνατύπωσις.
 213. Ποίημα Ἐρωτόκριτος ὁμ.
 214. Ψαλτήριον τῷ Δαβὶδ ὁμ.
 1778 215. Τριώδιον, μετατυπωθὲν ἐπιμελεῖα Σπυρ. Παλαδοπούλου.
 216. Βιβλίον Ἱστορικόν, ἀνατύπωσις.
 217. Βιβλίον καλούμενον Παράδεισος.

1) Μαρκ. Βιβλ. 20 C 91.

218. Γνώμαι ἠθικαὶ καὶ πολιτικά, ἔτι δὲ συμβουλαὶ καὶ προστάγματα θεϊὰ τε καὶ πνευματικά, αἰνίγματα τινά, καὶ στίχοι Καρκινικοὶ καὶ ἕτεροι στίχοι περιέχοντες τὰ εἰκοσιτέσσαρα γράμματα, τὰ Μηνολόγια, ἄλλοι στίχοι εἰς ἀρετὰς καὶ κακίας· πρὸς τοῖς δὲ ὁ ἔπαινος Ἰωαννίνων καὶ ἡ τοῦ Πιλάτου κατὰ τοῦ Χριστοῦ θεοστυγῆς ἀπόφασις. Ἡ ὑπερβολικὴ ψυχρότης γενομένη ἐν τῇ τῶν Ἰωαννίνων λίμνῃ, συντεθεῖσαι παρὰ τοῦ ἐν Ἱερομονάχοις καὶ Πνευματικοῖς Πατράσι σοφωτάτου Κυρ Παΐσιου τοῦ μικροῦ ἐκ τῆς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦπίκλῃν Βησσαρίωνος Ἱερᾶς Μονῆς, πρὸς ὠφέλειαν τῶν μετιόντων νουνεχῶς. Νῦν τε τὸ πρῶτον τυπωθεῖσαι καὶ ἐπιμελῶς τε διορθωθεῖσαι. Ἐνετίησιν 1778. αψοη'.

Ἀπὸ τὴν ἀφιέρωσιν μαθάνομεν ὅτι τὸ ποίημα ἐγράφη τῷ 1698 καὶ ἐδόθη «τῷ Κυρ Σερμπάνῳ Σουγδουρῆ υἱῷ τοῦ ἐντιμοτάτου Ἀρχόντος Κυρ Ἀναστασίου» ὅστις ἐξήσκει τὸ ἐπάγγελμα τοῦ χρυσοχόου¹. Οἱ στίχοι οἱ περιέχοντες ὁ καθεὶς τὰ 24 γράμματα—ὡς ἐν τῷ τίτλῳ τοῦ βιβλίου εἴρηται — εἶνε «τοῦ σοφωτάτου Ἰωάννου Τζέτζου» οἱ ἐξῆς· «Ἀβραχοίτων δ' ὁ φύλαξ θηρόζιγε καμψιμέτοπες=φθέγξατο δὴ βάτραχος, ὑψώθη κλώπα=Ζεὺς ὑψιβρεμέτης κτύπε μὲν χθῶν, ἔγρατο δὲ φλόξ = Τρηχίνδη ὑπερβάς φραγμὸν ἐξήνθιζε κλώψ=Ζευχθεὶς πτεροῖς ἔκλαγξε βομβώδη ψόφον=στροϊμνήν βδελυχθεὶς ζάκτυπε ξύλω ψόφω = Τζέτζης ἄγροϊπνος μῖξ κλάδων ψύχθη φόβη».

Ὁ Παΐσιος λαβὼν ἀφορμὴν ἐκ τινος ἀναφορᾶς ἣν εἶχον ὑποβάλλει «οἱ πλησίον τοῦ Μοναστηρίου τῶν Πατέρων ἀσκηταὶ Δαβίδ, Δαμιανὸς καὶ Παρθένιος», πρὸς τὸν Μητροπολίτην Ἰωαννίνων Κον Κλήμεντα ἵνα μὴ τρώγουν οἱ Ἰωαννῖται «ψάρι τῆς Τετράδαις καὶ Παρασκευαῖς» καὶ νὰ μὴ βάζουν αἱ χριστιαναὶ τοῦ «διαβόλου τὴν ἀλειφήν» εἰς τὸ πρόσωπον, ἔγραψε εἰς ἀρκετὰς σελίδας κακοὺς στίχους, ὧν παραθέτομέν τινάς:

«Δράμε εἰς τὸν πνευματικὸν σύρ' ἐξομολογήσου
 ἂν θέλῃς νὰ μὴ κολασθῆς καὶ χάσης τὴν ψυχὴ σου
 ἀνίσως καὶ δὲν εἴξευρες πῶς εἶναι ἁμαρτία
 εἶχες ὀλίγην πρόφασιν μικρὰν ἀπολογία
 ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἔμαθες κι' εἶσαι βεβαιωμένη

1) Μαρκ. Βιβλ. 193 D 154 (σελ. 71).

2) Εἰς τὸν ἔπαινον τῶν Ἰωαννίνων γράφει ὅτι εἶδε νόμισμα τοῦ Ἀλεξάνδρου Μακεδόνοιο εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ Σουγδουρέως.

μὴν ματαπᾶς στήν Ἐκκλησιᾶ ἄλλη φορὰ φτιασμένη
 σύκω ταχὺ τὴν ἑορτὴν τὸ πρόσωπό σου νίψαι
 καὶ ἀπὸ τὰ καμώματα τοῦ διαβόλου λειψαί
 Συκώσου τὴν Κυριακὴ νίψον τὸ πρόσωπό σου
 καὶ σύρε εἰς τὴν ἐκκλησιᾶ καὶ κάμε τὸ σταυρό σου
 καὶ σιάσου σὰν χριστιανὴ καὶ ὡσὰν βαπτισμένη
 καὶ μὴν πηγένης ἄνιφτη καὶ κοκκινοβαμένη».

Περαιτέρω ὁ Παῖσιος (σελ. 57) ἔχει τὸν ἔπαινον τῶν Ἰωαννίνων¹.....

«Πεῖθεται οὖν ὁ Λύσανδρος εἰς τὰς γραφὰς ἐκείνας
 καὶ ἄφησε τότε λοιπὸν ἀφθάριτους τὰς Ἀθήνας
 ἀλλ' ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς καιροῖς ἢ μέγ' Ἀθήνα ἐχάθη
 καὶ ἔμεινε μονόφθαλμος Ἑλλάδα καὶ ἐφθάρθη
 ἀλλ' ἔχει πάλιν ἢ Ἑλλάς ὄμμα τὸ δεξιὸν τῆς
 αὐτὰ τὰ Ἰωάννινα μέγαλον στολισμόν τῆς,

Ἄλλ' ὅμως οἱ χριστιανοὶ ἔχουν ξεχωριστὰ τους
 ὅτι μαθαίνουν γράμματα ὅλοι τὰ παιδιά τους

Ἀκούουν οἱ χριστιανοὶ ὅποταν διαβαίνουν
 τὰ τέκνα τους τὰ ἱερὰ γράμματα ποῦ μαθαίνουν
 πολλάκις εἰς προαύλια, εἰς πρόθυρα καὶ σιρᾶταις

Ἐχουν τὰ Ἰωάννινα δύο μεγάλαις βρύσαις
 εἶναι μεγάλαις βέβαια ἀλλὰ δὲν εἶναι ἴσαις
 ἢ μία εἶναι τὸ μικρὸν σχολεῖον καὶ ἢ ἄλλη
 εἶναι τὸ μεγαλεῖτερον καὶ λέγεται μεγάλη
 Τὸ μέγα σπουδαστήριον εἶναι τοῦ μακαρίτου
 Γκιούμα τοῦ Ἐμμαουήλ καὶ τοῦ Λεονταρίτου,
 εἰς τὴν ἀρχὴν ἐπλούτησε πρῶτος ἐν διδασκάλοις
 Βάσιν τὸν Βησσαρίωνα πλέον παρὰ τοῖς ἄλλοις
 Τὸ δεύτερον καὶ ἕτερον εἶναι τοῦ Ἡγουμένου
 Ἐπιφανείου μοναχοῦ τοῦ ὀνομαζομένου

διδάσκαλοι ἐπίτροποι καὶ κίτορες τῶν σχολείων
 γεννήματα καὶ θρέμματα εἶναι Ἰωαννίνων

1) Οὗτινος δημοσιεύομεν ἀποσπάσματα τινὰ, τὰ πλέον ἐνδιαφέροντα.

Ὅμως τὰ σπουδαστήρια εἶναι τιμὴ μεγάλη
 Ἰωαννίνων βέβαια ὁποῦ δὲν εἶναι ἄλλη
 Εἰς Οἰκουμένην ἅπασαν εἰς νήσους καὶ ἠπείρους

 τὰ Ἰωάννινα
 Ἐχουσι σχῆμα ἀειτοῦ χωρὶς ἀμφιβολίαν
 καὶ γνώρισον ἀκροατὰ αὐτὴν τὴν θεωρίαν
 Τὸ Κάστρον εἶναι κεφαλὴ οὐρὰ εἶναι ἡ Λούτζα
 οἱ Μαχαλάδες τὸ κορμὶ ὁμοῦ κι' ἡ λιθαρίτζα.
 Σαράγι καὶ Καλούτζασμι ἡ ἄκραις τῶν πτερυγῶν

 φθάνει διὰ βεβαίωσιν μᾶλλον τῆς μυριάδος
 ἐτοῦτο ὁποῦ λέγονται τὸ ὄμμα τῆς Ἑλλάδος.

Περαιτέρω ὁ Παΐσιος ἀπὸ τῆς σελ. 66 καὶ πέραν περιγράφει τὴν γενομένην ὑπερβολικὴν ψυχρότητα ἐν τῇ πόλει τῶν Ἰωαννίνων κατὰ τὸ ἔτος 1687 Ἰανουαρίου 15 ἡμέρα ἐβδόμη «ὥστε ὁποῦ ἐπάγωσεν ἡ λίμνη ὄλη».

«Ἐδραμαν μικροὶ μεγάλοι—ἔβλεπαν πῶς ἀπερνοῦσαν—τόσον οἱ Ἰωαννῖται—καὶ οἱ Καστρινοὶ πηδοῦσαν—ἔτρεχαν καὶ οἱ νησιῶται—εἴκοσιοκτὼ τοῦ γεναρίου—καὶ τῇ εἴκοσιτῇ ἐνάτῃ—ἐκ Κρουστάλλου καὶ χιόνος πάλιν ἢ τριακοσιτῇ—τότε γὰρ ἡμέρα—κι' εἶχον ἄδεια καὶ σχόλη—ὄχι μόνον εἰς τὸ βλέπειν—ἄνωθεν τῆς παγωμένης—ἔβλεπες τοὺς σεμεντζίδες—Κρασσοποῦλοι καὶ τενιζῆδες—πλῆθος τῶν Ἰωαννίνων—ἐπαιζαν καὶ τῆς ὀμάδαις—ἄλλο θαῖμα ἀκουστὸν—ἔβλεπαν μικροὶ μεγάλοι—ἔτρεχεν εἰς τὸ νησί—ἔρχονταν πάλι ὀπίσω—μάλιστα στὸν Ἀγιάννη—ὅσον καὶ ἂν ἠμποροῦσεν—ὅσον καὶ οἱ νησίται—εἰς τὴν Νῆσον ἐπερνοῦσαν—εἰς τὸ Κάστρον ὄλοι τότε—Ἐπεσε πλῆθος χιονίου—φαίνεται πάλιν γεμάτη,—τῶν παιδίων τοῦ χειμῶνος—ἦτι πλέον θαυμαστὴ—Κυριακὴ καὶ ἀποκρέα—εἰς τὸ νὰ πηγαίνουν ὄλοι—ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ τρέχειν—λίμνης καὶ χιονισμένης—ἅμα τε καὶ χαλβατζίδες—χρυσικοὶ καὶ παπουτζίδες—τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν παιδίων—καὶ μαστόροι καὶ καρφάδες—φοβερόν καὶ θαυμαστὸν—ἕναν καβαλάρην πάλιν—καθὼς τρέχουν τὸ κοσί—πῶς νὰ σᾶς τὸ μολογήσω; μετὰ τὴν Κρεατινὴν—θαῦμα ἔβλεπες μεγάλο—πλῆθος Τοῦρκοι καὶ Ρωμαῖοι—ἔτρεχαν ὄλοι στὸ ψῦχος—εἶχαν τύμπανα καὶ ἄλλα—οἱ μὲν ἔρριχναν λιθάρι—ἄλλοι ἔπιναν κρασί—ἕτεροι ἐτραγωδοῦσαν—ἔβλεπες στὸ λειβαδιώτη—ἄρχοντις ἐπαινεμένους—Μιχαὴλ τὸν Καραγιάννη—πῆγαν εἰς τὸ Στροῦνι πέρα—τότε μὲ τὴν ἀφεντιά τους—τὸν Δελήντουρη μαζύ τους τὸν Ἀλέξη Παπαλέκα,—ἄλλους πολλοὺς Κυριζάδες—ὅμως ὁ κύρ Βησα-

ρίων—καὶ μὲ τοὺς ἀρχιμανδρίταις—ἔξω στὸ μποστάνι ἐμπῆκαν ἐκεῖ μὲ τὸν Σουγδουρῆ—ἦταν καὶ ὁ Παπαπᾶνος—ἦτον εἰς τὴν Βενετίαν—οἱ μετὰ τοῦ Καραγιάννη—ἄκουσον καὶ νὰ θαυμάσης—πάντα μὲ τὴν σύνεσίν του—ἄνθρωπος χαριτωμένος,—κάνει κάποιαις δουλείαις—ἔκαμε μία τέχνη τότε—ἔκαμεν ὡσὰν ἀμάξι—Κι' ἔβαναν ἢ ἀφεντιά τους—ἔφεραν ξύλα ἀπὸ πέρα—ἤφεραν ἀράδα ἀράδα—τόσερναν τότε στὸν πάγον—τότε ὁ Κύρ Σουγδουρῆς—ἔλεγον τῶν κοπελιῶν—σύρτε πάλιν μεταφέρετε—ἔφθασε καὶ ἡ Τυρνή—τῶν ἀπερασμένων μᾶλλον—ἅμα τε καὶ Ἰουδαῖοι—ὡς τῶν πετεινῶν τὸ πλῆθος—ὄργανα μικρὰ μεγάλα—ἕτεροι δὲ τὸ κοντάρι—πέρνοντάς το στὸ νησί—ὅσοι καὶ ἂν ἤμποροῦσαν—ὥστε κ' εἰς τὸ Παραπόρτι—ἀξίους καὶ ἔξακουσμένους—Κ' οἱ δύο οἱ Κύρ Πᾶνοι—ἦτον καὶ δευτέρα μέρα—εἶχαν καὶ τὸ γείτονά τους—εἶχαν καὶ τὸν Σουγδουρῆ τους—τὸν Γεώργι Νικολέτα—Καλογέρους καὶ Παπάδες—ἔτυχε σι' Ἀρχιμανδρεῖον καὶ ὀλίγους Μεσγουλίταις—καὶ στὸ Πέραμα εὐγῆκαν—καὶ μὲ τὸν Παπαθοδωρῆ—ἀλλ' ὁ Μελανίας¹ κύρ Πᾶνος—πόκανε τὴν πραγματείαν—ἔκαναν καλὸ σεργιάνι—αὐτὸς ὁ Κύρ Ἀναστάσις—καὶ μὲ τὴν διάθεσίν του—νὰ εἶναι καὶ εὐλογημένος—ὁποῦ εἶναι θαυμασίαις—ποῦ τὸ ξέρουν οἱ νησιῶται—ἔδειχνε πῶς νὰ πετάξῃ—τότε τὰ κοπέλια τους Σῦρε κι' ἔλα πᾶσα μέρα—τότε μίαν Ἑβδομάδα—κι' ἔτρεχαν ὡσὰν στὸν κάμπον—καὶ ὁ Παπαθοδωρῆς—καὶ τῶν ἄλλωνῶν παιδιῶν—μόνε νὰ ὁμολογέτε—ἔρχονταν ἀπὸ τὸ Στροῦνι—ἤθελα νὰ ἀναφέρω—καὶ τὸν Μπέρκον τὸν Κύρ Πᾶνον—τάχα ἦτον καλεσμένος—ἂν ἦτον ὁ Κονιζότης—τότε κείνον τὸν χειμῶνα—αὐτοὶ οἱ Καραγιαννάταις—πῆγαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν—ὄλοι τους μικροὶ μεγάλοι—εἶχαν τότες καλεσμένους—ἦταν ἔξω στοὺς ὀντάδες—ὁ Πανιερώτατός μας—Ἄρτης ὁ Βαρθολομαῖος—ἦταν κι' οἱ δύο Ἐξάρχοι—εἶχαν τότες καλεσμένους—ἐπισκόπους διδασκάλους—οἱ Δεσπότες εὐλογοῦσαν—οἱ μὲν ἐφιλοσοφοῦσαν—ἕτεροι ἐτραγωδοῦσαν—ἔκαναν χαραῖς μεγάλαις—ἔλεγεν ἓνας πρὸς ἄλλον—ἀρχοντά μου πάντα γιά σου—καὶ τὸν Νῶε συγχωροῦσαν—ἐνεκεν τοῦ ὀμπελῶνος—καὶ ἐποίησε τὸν οἶνον καὶ διὰ τὸν ἀμπελῶνα—ἐκ Θεοῦ εὐλογημένος—εἶχαν δύο ἑβδομάδας—δηλαδὴ ἦταν ἢ μία καὶ ἢ ἄλλη τοῦ ἀγίου—πάντοτε τὸν ἑορτάζουν—καὶ εἰς τοὺς φυλακωμένους—εἰς τὴν Δόξαν τοῦ Κυρίου—τὸν Κύρ Μῆχο Καραγιάννη—ἄνθρωπος ἔξακουσμένος—καὶ εἰς πᾶσαν πολιτείαν—ὥσπερ ἀπὸ τὸ Μπεζντουῖνι—ἀλλὰ δὲν τὸ καλοξέρω—ἀλλὰ πάλιν δὲν τὸ κάνω—δὲν εἶμαι βεβαιωμένος—ξέρει ὁ Κύρ Παναγιώτης—ἔκαμαν τὸν ἀρραβῶνα—μὲ τοὺς

1) Εἶναι τὸ παλαιὸν ἐπώνυμον τῆς οἰκογενείας Μελαῖ.

Ἱερομνημάταις¹—ἔκαμαν σταυροκομίαν—ἦρθαν εἰς τὸ σπίτι πάλιν—ὄλους τοὺς διαλεγμένους—Δύο Μητροπολιτάδες—ὁ κύρ Κλήμης ἐδικός μας—καλεσμένος ἦλθε βιαίως²—ποῦλθαν ἐν τῷ Πατριάρχῃ—φίλους καὶ ἡγαπημένους—ψάλτας ἱερεῖς καὶ ἄλλους—καὶ οἱ ψάλται ἐμελωδοῦσαν—οἱ δὲ ἔθεολογοῦσαν—ὑπηρέταις ἐκερνοῦσαν... Πῆγαν καὶ οἱ Γουναράδες πέρα στοὺν Προφήτι Ἡλίαν—καὶ στὰ Μοναστήρια ὅλα κ'εἶχαν τότε οἱ πατέρες—πρώτη ἦτον κρεατινὴ—ὄμως τότε χέλι—ψάρι—ἔστεκες στὸ παραπόρτι—ἔβλεpes καβαλλαρέους—καὶ συμμὰ εἰς τάλογό τους καὶ ὁ μπέης τοῦ Δελβίνου, Γκαβανόζης ἦταν οὗτος—ἔβλεpes πολλοὺς ἀγάδες—οἱ τε γέροντες καὶ νέοι—πῆγαν μέσα στὸ νησι—ἦλθαν μὲ πολὺ καμάρι—ἔβλεpes ὄνους καὶ ἵππους—καὶ γυναῖκες καὶ παιδιά—ἔτρεχαν ἄνω στοὺς πάγους—... οἱ υἱοὶ τοῦ Καραγιάννη—ὄποῦ εἶνε ἡγαπημένοι—μὲ κηροὺς καὶ μὲ λαμπάδες—κ' ἔψαλαν τὴν λειτουργίαν—Μάλιστα στὸν ἀγιονικόλα—Πανηγύρεως ἡμέρας—ἡ δευτέρα Τυρινὴ—δὲν ἐβγῆκε στὸ παζάρι—μᾶλλον εἰς τὸν λιθαδιώτη—Τούρκους γέροντας καὶ νέους—εἶχαν τὰ λαγωνικά τους—τότες τοῦ καιροῦ ἐκείνου—ὡς οὐδεὶς ἄλλος τοιοῦτος—ἅμα τότε καὶ χοντζάδες καὶ πολλοὶ Καβαλλαρέοι—μίαν ὥραν καὶ μισή—ἀπερνῶντας τὸ παζάρι—καὶ ἡμίονας ταχύπους—μὲ ποιμένες καὶ ἀρνία—ὡς τὰ πρόβατα στοὺς κάμπους—ἄλλοι πήγαιναν ἐκεῖθεν—θαῦμα εἶδαμεν μεγάλον, ἀμετραις ὑπερβολαῖς—ὄσον καὶ χειμεριναῖς—εἰς τὰς λίμνας καὶ ποταμοὺς—μάλιστα καὶ κεραυνοὺς—καὶ κομήτας οὐρανίους—ὄσα ἄλλος τις οὐδεὶς—οὔτε οἱ πατέρες μας—πρέπει νὰ βαλθῆ σὲ γράμμα... τοῦτο ἔνεκα ἔνταῦθα—ὡς αὐτόπτης τῶν πραγμάτων—δείκνυμι τοῖς ἔσομένοις—πάντα τὰ γεγενημένα—σὺν Θεῷ ἀγίῳ—τῇ δεκάτῃ καὶ δευτέρῃ—τῆς χιόνος καὶ κρουστάλλου διὰ μέσου τοῦ βαρέος—Παισίου εἶμαι πόνος—ἐν μηνὶ Φεβρουαρίῳ—ἀλλὰ καὶ Σαββάτῳ μέρα.....

*Ἐπάγωσε καὶ δεύτερον ἡ λίμνη πέρα πέρα
τῇ Δωδεκάτῃ Γεναρίου Παρασκευὴ ἡμέρα
Χίλιοι ἑπτακόσιοι καθὼς ἔτρεχε τότες
ἀπὸ Χριστοῦ Γεννήσεως καὶ πρώτοι οἱ νησιῶτες
περιπατῶντας ἔφθασαν, ἐμπήκαν εἰς τὴ σκάλα*

.

1) Ἀπὸ τὴν διαθήκην τοῦ Πάνου Ἱερομνήμονος μανθάνομεν ὅτι τότε ἡ Μπενέτα ἡ ἀδελφὴ του ἠρραβωνίσθη καὶ εἶτα ὑπανδρεύθη τὸν Λεονάρδον Καραγιάννην.

2) Ὁ Σαβ. Ἀθηναγόρας εἰς τὰ «Ἡπ. Χρ.» Γ' 1928 σελ. 34 γράφει «βιαίως» ἐνῶ τὸ κείμενον ἔχει «βιαίως».

Στὸν ἅγιον Γεώργιον¹ ἤμουν καὶ ἐβιγλοῦσα
 νὰ κατεβῶ ἐβούλομαν καὶ δὲν ἀποκοιτοῦσα

καὶ τὸ πρωτὶ Κυριακῆς δεκάξη Γεναρίου
 ἐτζάκησαν καὶ ἤλθαμεν διὰ τοῦ πλοιαρίου.

1778 219. Περιγραφή² τοῦ Ἁγίου καὶ θεοβαδίστου Ὁρους Σινᾶ. Τοῦ
 κειμένου προτάσσεται ἡ κάτωθι προσφώνησις τοῦ τυπογράφου :

Νικόλαος Γλυκὴς ὁ τυπογράφος πᾶσι τοῖς ἐντευξομένοις τὸ παρὸν
 ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ προσφιλεστάτοις τὴν προσήκουσαν πρόβρησιν
 καὶ τὸν ἐγκάρδιον γλυκύτατον ἀσπασμόν.

Ἄνίσως καὶ ἑλληνικὰς ἱστορίας καὶ κατορθώματα καὶ πολέμους Βα-
 σιλέων καὶ στρατηγῶν, μύθους τε καὶ ἀναπλάσματα διανοίας ἀν-
 θρώπων σπουδάζετε νὰ ἀναγινώσκετε, ὡς ἐν Χριστῷ ἀδελφοὶ ποθει-
 νότατοι, πόσῳ μᾶλλον ἄνθη τὰ μυρίπνοα τοῦ Παραδείσου καὶ τῆς
 ἁγίας Μητρὸς Ἡμῶν Ἐκκλησίας τῆς Ἀνατολικῆς φυτὰ θεοφύτευτα,
 διὰ νὰ ἀποκτήσειε πρᾶξιν καὶ ἐμπειρίαν κοσμικὴν καὶ σωματικὴν,
 σιοχασθῆτε μὲ πόσῃν περισσοτέραν προθυμίαν καὶ Θεοῦ ἔρωτα,
 πρέπει νὰ μετέρχεσθε τὰ Ἐκκλησιαστικὰ βιβλία ἀπὸ τὰ ὅποια δὲν
 ἀποκτᾶτε μόνον τὴν κοσμικὴν πρᾶξιν ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπερκόσμιον καὶ
 ἀσώματον καὶ μάλιστα τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, καθὼς ἐν εὐαγγελίῳ
 λέγει ὁ Κύριος «Ἐρευνᾶτε τὰς Γραφὰς καὶ ἐν αὐταῖς εὕρησετε
 ζωὴν αἰώνιον». Θέλετε εἰξεύρει λοιπὸν ἀδελφοί μου ἄξιοι ὅτι εἰς
 ἄλλο δὲν χαίρει τόσον ὁ Θεὸς καὶ οἱ ἅγιοι ὅσῳ χαίρουσιν, ὅπότεν
 μελετᾷ τινὰς καὶ διηγᾶται τῶν μὲν Θεοῦ τὰ θαυμάσια καὶ τὴν πρὸς
 ἀνθρώπους κηδεμονίαν καὶ πρόνοιαν, τῶν δὲ ἁγίων τὰ ἔνδοξα κα-
 τορθώματα. Καὶ διὰ μὲν τοῦ Θεοῦ τὰ θαυμάσια λέγει ὁ προφήτης
 Δαβὶδ «Γενεὰ καὶ γενεὰ ἐπαινέσῃ τὰ ἔργα σου καὶ τὴν δύναμίν
 σου ἀπαγγελοῦσι καὶ τὰ θαυμάσιά σου διηγῆσονται καὶ τὴν δύ-
 ναμιν τῶν φοβερῶν σου ἐροῦσι». Διὰ δὲ τῶν ἄλλων τὰ κατορθώ-
 ματα ψάλλει ἡ ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία μὲ λαμπρὰν φωνὴν
 λέγουσα. «Εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος πρέπει τοῖς ἁγίοις» καὶ
 τὰ ἐξῆς· ἀλλὰ καὶ ὁ σοφὸς Σολομὼν λέγει· «Ἐγκωμιαζομένου δι-
 καίου, εὐφρανθήσονται λαοί». Μὲ τὴν διήγησιν τῶν ἐνθέων ἀγώ-
 νων καὶ ἐναρέτων πράξεων τῶν ἁγίων, ἡμποροῦμεν νὰ μιμηθοῦ-

1) Τοῦ Βησαρίωνος.

2) Μαρκ. Βιβλ. 130 C 39.

μεν καὶ ἡμεῖς αὐτοὺς εἰς τὸν πρὸς Θεὸν ζῆλον καὶ τὴν εὐσέβειαν καθὼς ὁ μέγας ἐν Θεολογίᾳ Γρηγόριος λέγει· «Ἴνα ὧν τοὺς ἀγῶνας τιμῶμεν, μιμώμεθα τὴν εὐσέβειαν». Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ τὸ παρὸν βιβλίον ἐτυπώθη ἅπαξ, καὶ δις καὶ τρίς, ἠθέλησαν οἱ ἅγιοι Πατέρες τοῦ Θεοβαδίστου Ὁρους Σινᾶ ὅτι νὰ τυπωθῆ ἤδη καὶ τέταρτον μετὰ τῆς προσθήκης τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγάλου Προφήτου Μωϋσέως τοῦ Θεόπτου, γράψαντες τοῦ ἐν Μοναχοῖς Κυρὸ Ἀνανίου Χελιδόνι πελοποννησίου καὶ Σιναΐτου, εἰς τὸ νὰ προσπαθήσῃ δι' ἐξόδων αὐτοῦ ἰδίων νὰ γένη τὸ τοιοῦτον ψυχωφελέστατον ἔργον, ὅστις ἔγραψε τῷ Πανιερωτάτῳ ἁγ. Ἀρχιεπισκόπῳ τοῦ Θεοβαδίστου Ὁρους Σινᾶ Κυρίῳ Κυρίλλῳ, ὅτι νὰ διορίσῃ ἡ Πανιερότης του ὅπως οἶδε τὰ περὶ τοῦ τύπου πρέποντα. Καὶ δὴ ἡ αὐτοῦ θεοτίμητος Σεβασμιότης ἐδιόρισεν εἰς τὴν ἐμὴν τυπογραφίαν τὴν τοῦ τύπου ἔκδοσιν. Ὅθεν κατὰ τὴν δοθεῖσάν μοι προτροπὴν καὶ διορίαν, ἰδοὺ δὲν ὤκησα ἐπιπόνως νὰ κάμω, ὅτι νὰ δοθῆ εἰς τὸ φῶς πάλιν καὶ τώρα ἡ ψυχωφελεστάτη αὕτη βίβλος, τὸ μὲν διὰ τὸ σεβάσμιον τῶν ἁγίων καὶ θεοδοξετάστων ἐκείνων τόπων, τὸ δὲ καὶ διὰ τὴν εὐλάβειαν, ὅπου προσφέρω εἰς τὸ ἀξιοσεμνοπρεπέστατον ὑποκείμενον τοῦ Πανιερωτ. ἁγ. Ἀρχιεπισκόπου, οὐχ ἥττον δὲ καὶ διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην, ὅπου ἔχω εἰς τὸ εὐσεβὲς γένος μου, τῶν ἀνατολικῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν.

Περιέχει λοιπὸν τὸ βιβλίον ἐν πρώτοις τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Προφήτου Μωϋσέως καὶ τὸν Βίον αὐτοῦ, δεύτερον τὴν ἀκολουθίαν τῆς Παρθενομάτορος ἁγίας ἐνδόξου Αἰκατερίνης, τρίτον τὸ προσκυνητᾶριον τοῦ Θεοβαδίστου Ὁρους, ἦτοι τὰ φοβερὰ καὶ ἑξαίσια θαύματα, ὅπου ἔδειξεν εἰς αὐτὸ ὁ μέγας καὶ φοβερός Θεός καθὼς φαίνεται εἰς τὴν βίβλον τῆς Ἐξόδου σαφέστερον, ἔτι δὲ καὶ περὶ τοῦ περικαλλεστάτου καὶ ἁγίου Μοναστηρίου, ὅπου ἔκτισεν ὁ θεοσεβῆς Βασιλεὺς Ἰουστινιανός, καὶ τέταρτον τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἁγίων Ἀββάδων, τῶν ἐν Σινᾶ καὶ Ραῖθου ἀναιρεθέντων μὲ ὅλην τὴν πρέπουσαν τάξιν καὶ ἁρμονίαν καὶ εὐπρέπειαν καὶ καλλωπισμὸν τῆς βίβλου ὅπου ἐδυνήθη. Δέξασθε οὖν ὧ φιλιναγνώσται τίμιοι τὸ παρὸν εὐμενῶς καὶ ἀναγινώσκετε αὐτὸ ἐπιμελῶς ἅμα καὶ εὐλαβῶς διὰ νὰ ἀρύετε ἐντεῦθεν τὰς ἀφορμὰς τῆς πνευματικῆς χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης καὶ νὰ προτρέπεσθε εἰς ἔλεος καὶ εὐποιΐαν τῶν ἁγίων ἐκείνων τόπων, τοὺς ὁποίους ἐφύλαξε καὶ φυλάττει ἡ θεία πρόνοια τόσους αἰῶνας ἐν μέσῳ τῶν ἄσεβων, οἷόν τε ῥόδον ἐν μέσῳ ἀκάνθων, εἰς δόξαν τοῦ δοξάσαντος καὶ ἀγιάσαντος τὸ ὄρος τοῦτο ἁγίου

Θεοῦ καὶ τοῦ χριστιανικοῦ γένους πάντερπον σεμνολόγημα καὶ πνευματικὸν κατατύφημα. Ἔρρωσθε ἐν Κυρίῳ ἀδελφοὶ Τιμιώτατοι.

1778 220. Grammatica Italiana. Μετατύπωσις.

221. Νέον ἄνθος¹ χαρίτων δι' ὅσους ἐπιθυμοῦν νὰ μάθουν τὰς δύο γλώσσας (Nuovo fior di virtù per chi brama apprendere le due lingue).

222. Σύνοψις τῶν θείων καὶ ἱερῶν τῆς Ἐκκλησίας Δογμάτων. Ἀνατύπωσις.

223. Τὰ 4 Εὐαγγέλια, ἀνατύπωσις.

224. Τράπεζα Πνευματική.

225. Ἀκολουθία² τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Νεοφύτου τοῦ Ἐγκλείστου ψαλλομένη τὴν ΙΒ' τοῦ Ἀπριλίου μηνός. Νῦν πρῶτον τύποις ἐκδοθεῖσα, προτροπῇ μὲν τοῦ Μακαριωτάτου καὶ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου τῆς Νέας Ἰουστινιανῆς καὶ Πάσης Κύπρου Κυρίου Χρυσάνθου, διὰ δαπάνης δὲ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ Μονῇ Πατέρων, τῇ ἐπιστάσι καὶ διορθώσει τοῦ ταπεινοῦ ἐν Ἱερομονάχοις Κυπριανοῦ καὶ τοῦ αὐτοῦ θρόνου Ἀρχιμανδρίτου τοῦ ἐκ Κοιλανίου Πολιτείας. Ἐνετίησιν 1778. αψη'. (ἐκ σελ. 35). Εἰς τὴν σελ. 36 εὔρηται:

Ἴσον ἀπαράλλακτον τοῦ Σιγγιλιώδους Πατριαρχικοῦ Γράμματος, ὡς τῆς Ἐγκλείστρας Βασιλικῆ Μονῆ, Σταυροπηγιακῆ ἀξία, τετίμηται:

Κύριλλος Ἐλέφ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως καὶ Νέας Ρώμης, Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, «χρέος μὲν ἐκάστῳ κατὰ καιρὸν εὐγνωμόνως Ἐπειδὴ καὶ ἡ κατὰ Κύπρον Ἐκκλησία πρὸ χρόνων ἤδη περίπου τῶνεῖκοσι, ἐπωφελὰς ἐπιγνοῦσα τὴν σεβασμίαν βασιλικὴν τε καὶ ἁγ. Μονὴν Ἐγκλείστραν λεγομένην . . . ἀποφαινόμεθα τοίνυν συνοδικῶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ, γνώμῃ καὶ τῶν παρατυχόντων Ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν ἵνα κτλ. Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αχλα'. Κύριλλος, ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κων/πόλεως καὶ Νέας Ρώμης Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης. Χριστόδουλος ἐλέφ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου καὶ Νέας Ἰουστινιανῆς.

Καὶ ὑπογράφουν ὡς Συνοδικοὶ οἱ Ἡρακλείας Νεόφυτος, Κυζίκου Δαμιανός, Ἀδριανουπόλεως Παρθένιος, Δρύστρας Γρηγόριος, Δι-

1) Μαρκ. Βιβλ. 67 C 162.

2) Μαρκ. Βιβλ. 4 D 49.

δυμοτείχου Μακάριος, Γάνου καὶ Χώρας Ἰωαννίκιος, Ἐλασσῶνος Ἰωάσαφ καὶ σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ ὁ Ἰωαννίνων Ἰωαννίκιος¹.

- 1779 226. Ἀγιασματάριον τὸ Μέγα.
 227. Ἱερὰ Ἀκολουθία Ἀγίου Σπυρίδωνος.
 228. Ἀκολουθία τῶν δσίων Χαρίτωνος, Ἀναστασίου κλπ.
 229. Κυριακοδρόμιον.
 230. Βιβλίον καλούμενον Πίστις.
 231. Γραμματικὴ Κ. Λασκάρεως, ἀνατύπωσις.
 232. Διδασκαλία Χριστιανική.
 233. Εἴσοδος φυσικῆς Ἀκροάσεως κατ' Ἀριστοτέλην. Τόμοι 2.
 234. Ζητήματα διάφορα θεολογικά.
 235. Ἡ θεία Ἱερὰ Ἀκολουθία ἁγ. Σπυρίδωνος, μετὰ προσθήκης τῶν ἐγκωμίων. Ἐν τῷ τέλει προσετέθη καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ γεγονότος ὑπερφυοῦς θαύματος ἐν Κερκύρα κατὰ τῶν Ἀγαρηνῶν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ θαυματουργοῦ.
 236. Ἱστορία³ περὶ τῆς συμφορᾶς καὶ σκλαβίας τοῦ Μωρέως καὶ στιχολογία πολλῶν ἄλλων ὑποθέσεων, συντεθεῖσα παρὰ Μάνθου Ἰωάννου ἐξ Ἰωαννίνων, περιοχῆς Λόκου ἧ προσετέθη ἐν τῷ τέλει κανόνιον τοῦ εὐρίσκειν, ἐν ποίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἐβδομάδος ἄρχεται ὁ κάθε μῆνας. Ἐνετίησιν αψοθ', 1779 παρὰ Ν. Γλυκεῖ τῷ ἐξ Ἰωαννίνων. (Εἰς τὸ ποίημα τοῦτο περιγράφει πῶς εὐρισκόμενος εἰς τὸ Ναύπλιον ἔπεσεν αἰχμάλωτος εἰς χεῖρας τῶν Τούρκων, πῶς ἠλευθερώθη, πῶς ἐπεβιβάσθη ἐνὸς Καραβιοῦ Βενετσιάνικου, πῶς ἐσταμάτησαν εἰς τὴν Ἀδριατικὴν, ἔξω ἀπὸ τὴν Λίσσαν (νῆσον) διότι ἀντίκρουσαν πειρατικὸν καράβι, καὶ πῶς τέλος ἀπεβιβάσθησαν εἰς Βενετίαν. Εἰς τὸ τέλος παραθέτει μερικοὺς ἀφορισμοὺς καὶ διάφορα εὐθυμα δίστιχα (στιχοπλάκια) ἐξ ὧν παραθέτομέν τινα·
 «Περὶ τῆς κακῆς πανδρείας». Ὡς καὶ ἡ κακὴ πανδρεία—σὲ πολλοὺς εἶν' ἀρρωστία—ὅποιος εὐμορφη γυρέψη—πρέπει νὰ μὴν τα-

1) Τώρα τὸ πρῶτον μανθάνομεν ὅτι ὁ Ἰωαννίκιος ἐχρημάτισε Μητροπολίτης Ἰωαννίνων καὶ ὅτι κατὰ τὸ 1631 ἦτο καὶ συνοδικός. Περὶ τούτου ὁ Σεβασμιώτατος Ἀθηναγόρας εἰς τὴν ἄλλως τε περισπούδαστον μελέτην του «Ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἰωαννίνων (Ἐπ. Χρ.) ἔτος Γ' σελ. 28) γράφει: «μετατεθεὶς τῷ 1632 ἐκ Ξάνθης δὲν ἐπρόφθασε νὰ μεταβῇ εἰς Ἰωάννινα, ἀποβιώσας ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς του», τοῦθ' ὅπερ ἐκ τῶν ἄνω ἐκτεθέντων ἀποδεικνύεται ὅχι ἀκριβές.

2) Μαρκ. Βιβλ. 4 D 49—51.

3) Μαρκ. Βιβλ. 86 C 218, ἀνετυπώθη τῷ 1784 παρὰ Δ. Θεοδοσίου.

ξιδέψει—καὶ νὰ μὴν γυρέψη προῖκα—ὅτι ἔχει τόση πίκρα—ὅτι πρέπει νὰ λογιᾶζη—σκλάβον της τὸν ἀγοράζει...

Τὴ Φραγγιὰ ἂν ἀπεράσης—τὰ γραμμένα νὰ διαβάσης—ὅσον ἤμπορεῖς μὴν κλέψης—Γαλεσέρη¹ μὴν πιστέψης—τὸν ψαρᾶ μὴν κάνεις φίλο—σὲ δαγκάει σὰν τὸ σκύλο—ὅσο δύνεσαι νὰ λαργάρης—ἀμαθῆ μὴν κοντραστάρης²—ὅτι στράτα περπατεῖς—τὸ κρυφὸ σου νὰ κρατῆς—... ὅτι στράτα νὰ περάσης—πάντα φίλους ν' ἀποκτήσης—τόσο νύχτα μὴν μισέψης—καὶ τεχνίτη μὴν πιστέψης—ἀπεχε μὴν κάμης πάτο—μὲ Ἑβραῖο κἀνὰ μπαράτο³—ὅτι πάντα σὲ γελάει καὶ γυρεύει νὰ σὲ φάγη—...

Τοῦρκος δίχως ἀδικία—κι' ἀκριβὸς δίχως σολδία—ποταμὸς δίχως γεφυρὶ—σπίτι χωρὶς παραθυρὶ—ὁ ψεύτης τὴν ἀλήθεια λέγει—καὶ παιδί δίχως νὰ κλαίῃ—πόλεμον δίχως σολδάτους⁴ καὶ Φραγγιά δίχως ἀβοκάτους⁵.—Ἡ Τουρκία μὲ Καμπάναις—κι' ἡ Φραγγιά δίχως πουτάναις—τέχνη δίχως τὴν ψευτία—Μάνη δίχως τὴν κλεψία—πρόβατα δίχως μαλλὶ—κι' ἔμορφη δίχως φιλὶ—Πόλις δίχως ἀφεντία,—σπιτάλι⁶ δίχως ἀρρωστεία—Ἡλιος ποῦ νὰ μὴν φωτᾶῃ—νέος ποῦ νὰ μὴν ἀγαπᾶῃ—τὴν φωτία νὰ μὴν καίγη—κι' ἡ γυναῖκα νὰ μὴν κλαίῃ—Μεριζαρία⁷ δίχως προᾶγμα, Καλοκαῖοι δίχως καῦμα—περιβόλι δίχως βρύσι κι' ἀβοκάτος δίχως κρίσι—Χαροκόπος δίχως φίλους καὶ ὁ σκύλλος δίχως ψύλλους—. . . . Ἴδου καὶ ἓνα «σονέττο» τοῦ ἰδίου Μάνθου Ἰωάννου ἐκ Λιόκου Ἐθνήνους θέλω ν' ἀρχινήσω—στὴ γῆ δάκρυα νὰ χύσω—γιὰ νὰ τρέχουν σὰν τὴ βρύσι—στὴν ἀνατολὴ καὶ δύσι—ποιὸς μπορεῖ νὰ μὲ μερώση—καὶ παρηγοριὰ νὰ δώση—ὅσοι φίλοι κ' ἔδικοί μου—κλάψετε τὴν ποθητὴν μου—ἱερεῖς καὶ καλογέροι—κλάψτε τὸ δικό μου ταῖρι—κι' ἀνδρογύνα παντρεμμένα—ὅλα λυπηθῆτ' ἐμένα—πλῆθος δάκρυα νὰ χύσω—καὶ τὰ ροῦχα νὰ μαβρίσω—ὅλα θέλω νὰ τὰ ρίξω—μὲ τοὺς φίλους νὰ μὴν σμίξω—μοναχὸς θέλω χωρήσει—ἄνθρωπος μὴ μοῦ μιλήσει—

1) Οἱ ἔχοντες τῆς Γκαλέες, ἦτοι τὰ μεγάλα καράβια ποὺ ἐχρησίμευσαν καὶ ὡς κάτεργα.

2) Μὴν τοῦ ἀντιλέγης.

3) Ἀνταλλαγὴν προϊόντων, ἦτοι συναλλαγὴν.

4) Στρατιῶται.

5) Δικηγόρους.

6) Νοσοκομεῖον.

7) Ἐν Βενετία Merceria=ἀγορά, ἦτοι μέρος ὅπου ὑπάρχουν τὰ καταστήματα τὰ πωλοῦντα ὑφάσματα, νήματα κλπ.

τὰ βουνὰ παρηγοριά μου—τὰ θηρία συντροφιά μου—τὸ παράπονο
μὲ φέρει νὰ ὁμοιάσω τὸ τρυγόνι—ἂν χάση τὸ δικό του τέρι—ἄλλο
πλέον του δὲν πέρει—κι' ἀπὸ τ'ἄλλα ξεχωρίζει—σὲ ξερὸ δένδρο κα-
θίζει—ὡς καὶ τὸ νερὸ ποῦ πίνει καὶ αὐτὸ νὰ τὸ θολώνη—δὲν τοῦ
λείπει τὸ φαρμάκι—ὅσον εἶναι ἓνα πουλάκι »

1779 237 Λεξικὸν τὸ Μέγα καὶ πᾶν ὠφέλιμον Βαρίνου Φαβωρίνου Κά-
μηροτος τοῦ τῆς Νοικερίας ἐπισκόπου, ἐκ πολλῶν καὶ διαφόρων βι-
βλίων συλλεθὲν, ἀπάσης τῆς ἑλληνικῆς φωνῆς ὑπόμνημα, νεωστὶ
μὲν τυπωθὲν, ἐπιμελῶς δὲ ἅμα καὶ ἐξηκριβωμένως, ὡς οἶόν τε ἦν
διορθωθὲν παραβληθὲν ἐπὶ τινι παλαιῷ ἀντιγράφῳ τυπωθέντι ἐν
Βασιλείᾳ κατὰ τὸ ἀφλη' ἔτος, ἀναπληρωθὲν δὲ ἐν τοῖς ἑλλείπουσι καὶ
πλουτισθὲν τὰ μέγιστα ὑπὲρ τὸ πρῶτον, παρενθέσει παμπόλλων λέ-
ξεων ἐκ τῶν τοῦ Ἡσυχίου, Σουίδα καὶ ἄλλων, προσφωνηθὲν δὲ καὶ
ἀφιερῶθὲν τῇ Κραταιοτάτῃ, ἐνδοξωτάτῃ, Σεβαστῇ Αὐγούστῃ Αἰκα-
τερίνῃ Β'. Βασιλίσῃ καὶ Αὐτοκρατορίσῃ πασῶν τῶν Ρωσσιῶν
(σελ. 712). — Ἡ ἀφιέρωσις² τοῦ τυπογράφου Γαλλισί, ἔχει οὕτω:

Très Auguste et très Gracieuse Souveraine³,

Tous les peuples conserveront à jamais la memoire de
cette époque fortunée où Votre grande Ame s'étend sur
les amples domaines que Vous possédez, et y opère si
promptement ces heureuses révolutions, d'où dérive comme
une source inépuisable la tranquillité universelle, la gloire,
la liberté. — Ho! comme ce vaste génie qui la distingue,
continuellement partagé entre les divers objets des a-
res de l'état, anime tout de son esprit supérieur comme
un centre d'activité et donne à tout un mouvement régulier
que rien ne peut arrêter ni altérer et qui ne craint
point d'outrage, ni du climat ni du temps, ni des vicissitudes.
Il triomphe à la tête des armées: sur terre il encourage
l'Agriculture; sur mer il hâte le commerce; dans

1) Μετὰ τὸ ἐξόφυλλον τὸ περιέχον τὸν τίτλον, ὑπάρχει καὶ ἡ εἰκὼν τῆς Αἰκα-
τερίνης Β'.

2) Ἀντίγραφον τῆς ἀφιερώσεως παρὰ τῷ ἐν τῇ Ἑλλην. Κοινότητι Τεργέστης
εὕρισκομένῳ ἀντιτύπῳ μᾶς ἐχορήγησεν ὁ ἐκεῖ Διευθυντῆς τῆς Ἑλληνικῆς Σχολῆς
καὶ ἔγκριτος Ἡπειρώτης ἅμα δὲ πολῦτιμος καὶ σεβαστὸς φίλος ὁ κ. Εὐστάθιος Πα-
σχάλης, ᾧ καὶ ἐκφράζομεν ἀπείρους εὐχαριστίας.

3) Ἀντεγράψαμεν ἀκριβῶς τὸ κείμενον, ἀφήσαντες ἀδιόρθωτα ὀρθογραφικά τινα
σφάλματα.